

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/94/2024
Identifikačné číslo spisu:	7616207415
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7616207415.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne X. I., narodenej XX. U. XXXX, W. K. B., O. XXXX/XX, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária VIŠŇOVSKÁ, s. r. o., Spišská Nová Ves, Radničné námestie 279/4, proti žalovanému V. I., narodenému XX. R. XXXX, S., X. J. XX/X, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária Hovan & Hospúdko, s. r. o., Spišská Nová Ves, M. Gorkého 8, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 2C/170/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. decembra 2023 sp. zn. 9Co/117/2022, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 05. mája 2022 č. k. 2C/170/2016-607 výrokom I. zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k bytu č. XX s príslušenstvom nachádzajúcim sa na 04. poschodí vo vchode č. 17 obytného domu súp. č. XXXX stojaceho na O. ulici na parcele registra „C“ evidovanej na kat. mape pod parc. č. XXXX v celosti a k podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súp. č. XXXX a k spoluvlastníckemu podielu k pozemku - parcele registra „C“ evidovanej na kat. mape pod parc. číslom XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 703 m² o veľkosti 278/10000-in, to všetko nachádzajúce sa v katastrálnom území: W. K. B., Obec: W. K. B., Okres: Spišská Nová Ves podľa zápisu na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor; výrokom II. prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne v podiele 1/1 k celku byt č. XX s príslušenstvom nachádzajúcim sa na 04. poschodí vo vchode č. XX obytného domu súp. č. XXXX stojaceho na O. ulici na parcele registra „C“ evidovanej na kat. mape pod parc. č. XXXX v celosti a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súp. č. XXXX a spoluvlastnícky podiel k pozemku - parcele registra „C“ evidovanej na kat. mape pod parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 703 m² o veľkosti 278/10000-in, to všetko nachádzajúce sa v katastrálnom území: W. K. B., Obec: W. K. B., Okres: Spišská Nová Ves podľa

zápisu na liste vlastníctva č. 6822 vedenom Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor. Výrokom III. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému titulom finančného vyporiadania zo zrušenia podielového spoluvlastníctva strán sporu sumu 49.750 eur v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom IV. zastavil konanie o nároku žalobkyne na zaplatenie 2.225,69 eura. Výrokom V. zamietol žalobu v časti o zaplatenie 13.346,96 eura. Výrokom VI. uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov konania spočívajúcich v trovách štátu v plnom rozsahu (výrok VII.).

1.2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa a žalovaný sa stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v podieloch 1/2 na základe uplatnenia zákonnej domnienky v zmysle § 149 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), keď po troch rokoch od zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej aj „BSM“) rozvodom 07. decembra 2009 nedošlo k vyporiadaniu zaniknutého BSM dohodou ani rozhodnutím súdu. Žalobkyňa žiadala o prikázanie nehnuteľnosti (ňou výlučne užívanou) do jej vlastníctva bez priznania náhrady; dôvodila platením hypotekárneho úveru na nehnuteľnosť, a ktorý bol záväzkom oboch bývalých manželov. Po úprave návrhu žiadala, aby jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov z titulu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva sumu 31.750 eur a súčasne podaním zo 07. februára 2022 žiadala žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť jej sumu 15.572,65 eura titulom podielu žalovaného na úhrade zostatku hypotekárneho úveru, ktorý platila aj za neho od rozvodu manželstva. Pri stanovení vyrovnacieho podielu vychádzala z písomného vyjadrenia znalca H. J. S. k jeho znaleckému posudku č. 208/2021 z 21. novembra 2021, že v čase podania žaloby by sa hodnota nehnuteľnosti podľa odhadu pohybovala na úrovni 63.500 eur. Na finančné vyrovnanie zo splátok úveru sa domáhala s tým, že ide o širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; žiadala zohľadniť polovicu hodnoty splateného úveru, ktorý za žalovaného uhradila (zostatok k 07.12.2009 v sume 31.145,29 eura), z čoho polovica pripadala na žalovaného. Podanie žalobkyne v zhode s § 140 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) prvoinštančný súd hodnotil ako zmenu žaloby, ktorú v konaní uznesením pripustil. Pri rozhodovaní prihliadol na obranu žalovaného uplatnenú formou námietky premlčania proti nároku na finančné vyrovnanie zo splátok úveru; žalovaný tiež poukázal na to, že v časti žiadaného plnenia ide o duplicitne uplatnenú pohľadávku, keď úhrady splátok úveru sa žalobkyňa domáha voči nemu aj žalobou z 02. decembra 2019 v konaní vedenom pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13C/34/2019.

1.3. Zo znaleckého posudku č. 208/2021 znalca H. J. S. prvoinštančný súd zistil, že všeobecná hodnota 4-izbového bytu vrátane podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach obytného domu a na zastavanom pozemku predstavuje k 01. októbru 2021 (vykonanie ohliadky) sumu 99.500 eur. Akcentujúc princíp, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, pristúpil k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva sporových strán podľa zásad upravených v § 142 OZ, nakoľko k dohode spoluvlastníkov nedošlo. Vychádzajúc z reálnej nedeliteľnosti bytovej jednotky, ktorá okolnosť nebola v konaní sporná, rozhodol o prikázaní nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobkyne, ktorá o ňu prejavila záujem. Pri stanovení primeranej peňažnej náhrady pre žalovaného ako ustupujúceho spoluvlastníka odmietol argumentáciu žalobkyne, že táto sa mala odvíjať od ceny nehnuteľnosti platnej ku dňu zániku BSM (07. decembra 2009) alebo ceny platnej ku dňu podania žaloby 11. mája 2016; prvoinštančný súd v tejto súvislosti odkázal na ustálenú právnu teóriu i judikatúrnú prax, že primeraná náhrada je hodnotový ekvivalent vyjadrený v peniazoch zodpovedajúci obvyklej cene veci v mieste a čase rozhodovania súdu, ktorú náhradu určí súd zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci. Zohľadnil rozhodnutiu časovo najbližšie zodpovedajúce ocenenie nehnuteľnosti, ktoré žalovaný nenamietal - vo výške 99.500 eur - a žalobkyni uložil povinnosť na vyrovnanie 1 podielu žalovaného v tom zodpovedajúcom rozsahu 49.750 eur a skonštatoval, že žalobkyni nič nebránilo, aby po rozvode manželstva podala žalobu na vyporiadanie BSM, ak sa nedohodla so žalovaným mimosúdne; rovnako si mohla uplatniť návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k bytu skôr, pokiaľ žalovaný nepristúpil na mimosúdnu dohodu. Vychádzajúc z obsahu spisu súčasne zdôraznil, že aj keď v tomto konaní bolo rozhodnutie vydané s dlhším časovým odstupom od podania žaloby, k uvedenému nedošlo výlučne z dôvodov na strane žalovaného, keďže samotná

žalobkyňa opakovane žiadala o odročovanie pojednávania, iniciovala dvakrát prerušenie konania, podala aj návrh na späťvzatie žaloby, ktorému pre nesúhlas žalovaného nebolo v konaní vyhovie.

1.4. Pri posudzovaní nároku žalobkyne na vrátenie toho, čo uhradila na splatenie spoločného úveru za žalovaného na neho pripadajúci 1 podiel, súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa vznikol nárok len na úhradu toho, čo aj v skutočnosti ku dňu rozhodnutia zaplatila; podčiarkol, že ňou poukázané plnenie nemožno považovať za investície do nehnuteľnosti ako „zhodnotenie bytu“, čoho sa žalobkyňa domáhala, a u ktorého plnenia by premlčacia doba troch rokov plynula od zániku ich podielového spoluvlastníctva. Mal za to, že išlo o platby na spoločný záväzok, úhrady ktorého sa od žalovaného ako spoludlžníka i spoluvlastníka mohla domáhať okamihom uhradenia tej-ktorej splátky. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný ako dlžník a žalobkyňa ako spoludlžník uzavreli 20. júla 2005 s VÚB a. s. ako veriteľom zmluvu o financovaní bývania flexihypotéka vo výške 20.215,10 eura (609.000,- Sk), predmetom ktorej bolo nadobudnutie vyporiadaného bytu v W. K. B.; k úveru č. XXXXXXXXXX bol čerpaný aj spotrebný úver vo výške (247.375,- Sk) 8.211,35 eura, oba záväzky so splatnosťou 20 rokov. K 07. decembru 2009 pohľadávka na flexihypotéke vykazovala na istine dlh 18.013,02 eura a na spotrebnom úvere 7.316,75 eura, ďalšia pohľadávka banky vyplývala zo zmluvy č. 001899211281105 so zostatkom 4.809,53 eura k 07. decembru 2009.

1.5. Z prehľadu splátok žalobkyne mal prvoinštančný súd za preukázané, že žalobkyňa uhradila záväzky voči VÚB a. s., došlo k výmazu záložného práva a bolo sporovými stranami potvrdené, že koncom roka 2017 boli doplatené zostatky hypotekárneho úveru; 30. novembra 2017 v sume 4.451,38 eura a 21. decembra 2017 v sume 607,83 eura, spotrebiteľského úveru 30. novembra 2017 v sume 385,63 eura. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie ďalej vyplynulo, že 02. decembra 2019 žalobkyňa uplatnila voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 2.529,61 eura v inom konaní vedenom pod sp. zn. 13C/34/2019, predmetom ktorého bola požiadavka žalobkyne na úhradu polovice uhradeného zostatku z hypotekárneho úveru 4.451,38 eura zaplateného 30. novembra 2017 (VS:XXXXXXXXXX) a 607,83 eura dňa 21. decembra 2017 (VS:XXXXXXXXXX) v prospech veriteľa VÚB a. s., ktoré boli podľa návrhu na zmenu žaloby ako polovica uhradeného zostatku úveru po 07. decembra 2009 aj predmetom tohto sporu. V rozsahu, v ktorom mal preukázané, že žalobkyňa v aktuálnom spore, ako aj už v skôr začatom konaní sp. zn. 13C/34/2019 uplatnila totožný nárok, konanie v súlade s § 159, § 161 CSP zastavil pre neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok, ktorým bol prekážka litispendencie, teda skôr začatého konania.

1.6. Žalobkyňa žiadala žalovaného o vyporiadanie ich podielového spoluvlastníctva dohodou tak, aby sa stala výlučnou vlastníčkou bytu bez povinnosti finančného vyrovnania z dôvodu, že uhrádzala záväzky voči banke. Berúc do úvahy spoločný charakter finančných záväzkov bývalých manželov podľa úverových zmlúv, ktoré finančné prostriedky slúžili na nadobudnutie a udržanie nehnuteľnosti súd prvej inštancie konštatoval, že išlo o platby, ktorých úhrady sa žalobkyňa mohla domáhať voči žalovanému okamihom úhrady každej splátky (§ 100 OZ). Pretože v konaní bola preukázaná posledná úhrada splátky žalovanou najneskôr dňom 21. decembra 2017, trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku voči žalovanému v súlade s § 100, § 101 OZ uplynula 21. decembra 2020. Žalobkyňa predmetný nárok uplatnila na súde až návrhom na zmenu žaloby zo 07. februára 2022, preto prvoinštančný súd námietku premlčania žalovaného považoval za dôvodnú a žalobu v časti o zaplatenie 13.346,96 eura zamietol. O nároku na náhradu trov rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 13. decembra 2023 sp. zn. 9Co/117/2022 rozsudok súdu prvej inštancie v meritórnych výrokoch I. až V. potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP; výrok VI. o náhrade trov konania strán sporu zmenil tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania na súde prvej inštancie v rozsahu 50 %; zmenil aj výrok VII. napadnutého rozsudku o náhrade trov konania štátu tak, že žalobkyňa a žalovaný sú povinní na ich náhradu v plnom rozsahu každý v pomere 50 %. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Uviedol, že čo sa týka znaleckého stanovenia primeranej náhrady zo všeobecnej hodnoty

nehnutelnosti rozhodnej k času zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, neobstojí požiadavka žalobkyne, aby hodnota primeranej náhrady pre žalovaného za jeho spoluvlastnícky podiel vychádzala zo všeobecnej ceny nehnuteľnosti ku dňu rozvodu, či ku dňu podania žaloby o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. V čase rozvodu predmetná nehnuteľnosť nebola v režime podielového spoluvlastníctva sporových strán (v roku 2009) a od času podania žaloby (roku 2016) uplynula pomerne dlhá doba neodzrkadľujúca reálny stav cien na trhu s nehnuteľnosťami, ktorá by bola akceptovateľná v súdnom konaní. Pripomenul, že zásada, podľa ktorej primeranou náhradou pri vyporiadaní zrušeného podielového spoluvlastníctva je príslušný podiel všeobecnej ceny veci je dlhodobo ustálená a opakovane zdôraznená v rozhodnutiach najvyšších súdnych inšancií (R 43/97, sp. zn. 2Cdo/18/2000, 4Cdo/148/2017), keďže iba taká náhrada predstavuje cenu objektívnu a zodpovedajúcu zákonom vymedzenej kategórii primeranosti, ktorá umožňuje aj ustupujúcim spoluvlastníkom nadobudnutie obdobnej veci v zodpovedajúcej hodnote. Podľa odvolacieho súdu len takáto cena rešpektuje zásadu rovnosti vlastníkov pri vyporiadaní spoluvlastníctva, nakoľko nie je akceptovateľné, aby ten, kto získava nehnuteľnosť do svojho vlastníctva, resp. ktorému prirastie spoluvlastnícky podiel, tento získal za neadekvátnych, pre druhú stranu cenovo nevýhodných podmienok, či naopak, aby došlo k neodôvodnenému zvýhodňovaniu druhej strany. V okolnostiach sporu považoval za významné aj to, že neexistovali žiadne prekážky, ktoré by bránili žalobkyni uplatniť právo na vyporiadanie BSM resp. podielového spoluvlastníctva skôr; a tiež, že samotná žalobkyňa svojimi návrhmi na prerušenie sporu, či odročovanie pojednávaní prispela k predĺženiu doby, v ktorej došlo k vydaniu rozhodnutia vo veci samej.

2.2. Ani odvolacia argumentácia žalobkyne voči negatívnemu rozhodnutiu súdu o jej nárokoch na finančné vyrovnanie so žalovaným titulom uhradených splátok spoločných záväzkov zaťažujúcich nehnuteľnosť, nebola spôsobilá spochybníť správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie. Odvolací súd predovšetkým upriamil pozornosť žalobkyne na rozdiel medzi finančnými záväzkami spoluvlastníkov, ktoré nepredstavujú investície do nehnuteľností (aj keď s touto môžu súvisieť, pokiaľ je zaťažená záložným právom plynúcich z tohto záväzku) a priamymi investíciami do nehnuteľností smerujúcich k jej zhodnoteniu, či na nevyhnutnú údržbu. U týchto vzniká oprávnenie spoluvlastníka žiadať navrátenie investícií od času ich vynaloženia alebo v prípade investícií slúžiacich na zhodnotenie nehnuteľností bez súhlasu spoluvlastníkov, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia pri zániku podielového spoluvlastníctva. Ako ďalej bezpečne ustálil, v danom prípade sa nárok uplatnený žalobkyňou podaním zo 07. februára 2022 týkal nároku na úhradu splátok z úveru voči Všeobecnej úverovej banke a. s. zo zmluvy uzavretej 20. júla 2005 za trvania manželstva na účely nadobudnutia nehnuteľnosti, ktorej zostatok k 07. decembru 2019 v časti Flexihypotéky predstavoval 18.768,68 eura, v časti spotrebného úveru 7.567,08 eura a v prípade spotrebiteľského úveru zmluvy č. 001899211281105 sumu 4.809,53 eura. Mal za nesporné, že tieto pohľadávky žalobkyňa uhradila aj za žalovaného, a to najneskôr dňa 21.12.2017. Nebolo tvrdené a ani preukázané, či a v akom rozsahu išlo o investície do spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré si žalobkyňa nevyžiadala súhlas žalovaného, osobitne, ak už podľa zmluvy o úvere z roku 2005 bolo zrejmé, že slúžil práve na nadobudnutie nehnuteľnosti a zo znaleckého posudku vyplýva, že táto bola rekonštruovaná prevažne v roku 2006. Tento spoločný záväzok oboch manželov existoval bez ohľadu na ich podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorý spoluvlastnícky režim k nehnuteľnosti vznikol až uplynutím troch rokov od zániku ich BSM (07. septembra 2012), a nemal žiaden vplyv na skôr vzniknutý záväzok bývalých manželov ako spoločných a nerozdielných dlžníkov. Odvolací súd preto finančné nároky žalobkyne kvalifikoval ako právo na vyporiadanie spoločných záväzkov bývalých manželov. Aprobval záver súdu prvej inštancie, že plnenie poukázané aj na podiel žalovaného ako druhého dlžníka, si žalobkyňa mohla uplatniť voči nemu vždy po splatnosti každej splátky, ktorou uhradila existujúci záväzok oboch bývalých manželov ako spoludlžníkov a súčasne spoluvlastníkov (bezpodielových do 07. septembra 2012, následne podielových). Vyhodnotenie námietky premĺčania vznesenej žalovaným v zmysle § 100 a § 101 OZ považoval zhodne s prvoinštančným súdom za opodstatnené, keďže k premĺčaniu nároku žalobkyne došlo uplynutím trojročnej premĺčacej doby od času splnenia dlhu, najneskôr 21. decembra 2020. Žalobkyňa si pritom nárok proti žalovanému v konaní uplatnila až 07. februára 2022.

2.3. Ako nedôvodné posúdil odvolací súd aj námietky žalobkyne voči výroku o zastavení konania pre prekážku litispendencie, vychádzajúc z charakteru nároku uplatneného v konaní sp. zn. 13C/34/2019 na

Okresnom súde Spišská Nová Ves. Z podania žalobkyne na zmenu žaloby, ktorým žiadala finančné plnenie proti žalovanému v sume 15.572,65 eura a z podania v konaní sp. zn. 13C/34/2019, ktorým od žalovaného žiada zaplatenie sumy 2.529,61 eura mu vyplynulo, že predmetom sporu je požiadavka žalobkyne na vrátenie toho, čo plnila za žalovaného nad rámec jej 1 podielu na záväzku, ktorý záväzok vznikol voči VÚB a. s. v súvislosti s nadobudnutím sporného bytu, u ktorého boli platby hradené pod VS XXXXXXXXXX a VS XXXXXXXXXX. V spojitosti s týmito konaniami uzavrel, že zatiaľ čo v aktuálnom konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva si žalobkyňa uplatnila nárok na polovicu celého zostatku uhradeného žalobkyňou po 07. decembri 2009, v konaní sp. zn. 13C/34/2019 vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves žalobou z 02. decembra 2019 žiadala o polovicu plnenia z konkrétnych splátok dlhu zaplatených ňou 30. novembra 2017 vo výške 4.451,38 eura a 21. decembra 2017 v sume 607,83 eura, ktoré sú aj predmetom tohto sporu. Za podstatné odvolací súd považoval žalované obdobie, ktoré bolo v oboch prípadoch totožné, a ňou vyčíslený a preukázaný nárok na plnenie, ktorý sa týkal zhodných splátok. Ak si žalobkyňa uplatnila rovnaké čiastky nielen v aktuálnom spore ale aj v inom konaní sp. zn. 13C/34/2019, neostávala súdu iná možnosť, ako v zhode s § 161 CSP konanie zastaviť z dôvodov prekážky litispendencie podľa § 159 CSP. Bolo len na rozhodnutí žalobkyne, či a v akom rozsahu si bude pohľadávku voči žalovanému uplatňovať. Na uvedenom základe, keďže odvolacie námietky žalobkyne neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd napadnuté rozhodnutie v meritórnych výrokoch ako vecne správne potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení). V prevažujúcej časti dovolania najskôr zrekapitulovala obsah odvolania a priebeh doterajšieho konania; opakovane poukázala na argumentáciu v odvolaní, ktorá sa týka hodnoty vyporiadaného podielu, zastavenia konania a zamietnutia žaloby. Dovolateľka k možnému nesprávne právnemu posúdeniu veci nakoniec uviedla, cit.: „Preto opakovane uvádzam, že ani súd prvej inštancie a následne ani odvolací súd sa nezaoberali mnou uplatneným nárokom z titulu neoprávneného majetkového prospechu, ale rozhodli, že mnou uplatnený nárok je v časti, v ktorej bolo konanie súdom prvej inštancie zastavené nedôvodný z dôvodu litispendencie a v časti, v ktorej bola žaloba o zaplatenie sumy 13 346,96 eura zamietnutá, premlčaný. Nikde v odôvodnení oboch rozhodnutí nie je argumentácia vo vzťahu k nároku vychádzajúceho práve z neoprávneného majetkového prospechu a zároveň mám za to, že oba sudy sa nesprávne vysporiadali s otázkou litispendencie v tomto konaní, čo som poukázala aj v texte vyššie a čo bolo tiež mojou argumentáciou v podanom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie. Zotrvávam na tej skutočnosti, že mnou uplatnený nárok z titulu neoprávneného majetkového prospechu premlčaný nebol, nakoľko ak ide o právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva, toto právo sa premlčí v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 107 Občianskeho zákonníka od zániku tohto spoluvlastníctva“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. februára 2012 sp. zn. 4MCdo/12/2011). Zároveň v zmysle ustanovenia 444 CSP navrhla odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaný žiadal dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Mal za to, že v napadnutom rozhodnutí absentujú vady, ktoré by odôvodňovali naplnenie predpokladov dovolacieho dôvodu pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Sama polemika s právnymi názormi odvolacieho súdu alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. Žalobkyňa podaným dovolaním opakovane poukazuje na jej argumentáciu v odvolaní, a to tak, čo do hodnoty vyporiadaného podielu, ako aj čo do časti, v ktorej súd konanie zastavil a v ktorej súd žalobu zamietol. Z textu dovolania podaného žalobkyňou tak nepochybne plynie záver, že žalobkyňa sa nestotožňuje s meritórnym rozhodnutím a odôvodnením rozhodnutia, nakoľko to neodráža jej vôľu, čo do výsledku sporu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443

CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobkyňa prípustnosť dovolania formálne vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

11. Dovolací súd vo vzťahu k označenému dovolaciemu dôvodu zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11.1. Preto v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. c) CSP by mal dovolateľ konkretizovať rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých je daná právna otázka rozhodovaná rozdielne.

12. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou odvolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

13. V preskúmvanej veci sa podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) vyššie uvedenými kritériami pre náležité uplatnenie dovolacieho

dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP neriadila, keď zodpovedajúcim spôsobom nevymedzila nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Dovolateľka riadne nenaformulovala a nepomenovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. c) CSP, ani neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne.

13.1. Dovolateľka sa pri definovaní nesprávneho právneho posúdenia veci obmedzila len na všeobecné konštatácie, v ktorých opakovane poukazovala na svoju odvoláciu argumentáciu ohľadom „hodnoty vyporiadaného podielu, nesprávneho vysporiadania sa s otázkou litispendencie a nesprávneho posúdenia nároku uplatneného titulom neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka, ktorý nemohol byť premlčaný, nakoľko sa premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 107 OZ od zániku tohto spoluvlastníctva”.

13.2. Takéto všeobecné, nejednoznačné a generálne odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP vo väzbe na ústavne akceptovateľnú a dostatočne vyčerpávajúcu argumentáciu odvolacieho súdu a jeho preskúmateľné úvahy:

- (i) k znaleckému stanoveniu primeranej náhrady zo všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti rozhodnej k času zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva,
- (ii) k rozdielu medzi finančnými záväzkami spoluvlastníkov, ktoré nepredstavujú investície do nehnuteľností a priamymi investíciami do nehnuteľností na jej zhodnotenie a s tým súvisiacim premlčaním nároku žalobkyne uplynutím trojročnej premlčacej doby od času splnenia dlhu,
- (iii) k zastaveniu konania pre prekážku litispendencie, vychádzajúc z nároku za totožné obdobie (zhodná časť splátok) uplatneného v inom konaní na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13C/34/2019,

nemôže obstať cez prizmu ustanovenia § 432 ods. 2 CSP bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana. Dovolateľka jasne a zrozumiteľne nenastolila právne posúdenie veci, ktoré pokladala za nesprávne, neuviedla, v čom má spočívať táto nesprávnosť a nekonkretizovala, ako by mala byť eventuálna právna otázka správne riešená odvolacím súdom. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade teda neprichádzalo do úvahy.

14. Relevantný je v tomto smere aj judikovaný záver ústavného súdu (II. ÚS 172/03), v zmysle ktorého „ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na to základe ho prípade zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane“. Aj z ďalších rozhodnutí ústavného súdu (napr. nálezy sp. zn. I. ÚS 115/2020, I. ÚS 336/2019) vyplýva požiadavka na náležité posúdenie dovolania vo vzťahu k jeho prípustnosti - „pri posudzovaní toho, či dovolateľ dostatočne vymedzí právnu otázku, je potrebné, aby sa najvyšší súd pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale druhej strane nesmie ani dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu právnej otázky“.

14.1. V tomto kontexte aj ústavný súd vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť; preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky. V náleze I. ÚS 51/2020 ústavný súd výslovne uviedol, že „povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom.“

15. Na druhej strane platí, že dovolací súd nie je pri posudzovaní prípustnosti dovolania viazaný dovolateľom označeným dôvodom prípustnosti dovolania, resp. že dovolací súd nemôže posudzovanie prípustnosti dovolania podľa § 432 CSP obmedziť len na konkrétne písmeno obsiahnuté v ustanovení § 421 ods. 1 CSP, ktoré označil dovolateľ (sp. zn. 1VOBdo/2/2020). Proti nadmernému formalizmu pri posudzovaní procesných úkonov účastníkov civilného konania sa ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti niekoľkokrát vymedzil (II. ÚS 135/04, III. ÚS 564/2021).

16. Pokiaľ by dovolací súd uvažoval nad prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v otázke nesprávneho posúdenia premlčania nároku na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva s poukazom na odklon od uznesenia najvyššieho súdu z 27. februára 2012 sp. zn. 4MCdo/12/2011, ako referenčnej judikatúry dovolacieho súdu, zameral by sa na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľkou označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe a novým prípadom.

16.1. Žalobkyňa si podaním zo 07. februára 2022 označeným ako návrh na pripustenie zmeny žaloby uplatnila nárok voči žalovanému na zaplatenie polovice hodnoty zostatkov úverov k 07. decembru 2009, ktoré uhradila za žalovaného.

16.2. Súd prvej inštancie podčiarkol pri posudzovaní nároku žalobkyne na vrátenie toho, čo uhradila na splatenie spoločného úveru za žalovaného na neho pripadajúci polovičný podiel, že ňou poukázané plnenie nemožno považovať za investície do nehnuteľnosti ako „zhodnotenie bytu“, čoho sa žalobkyňa domáhala, a u ktorého plnenia by premlčacia doba troch rokov plynula od zániku ich podielového spoluvlastníctva. Berúc do úvahy spoločný charakter finančných záväzkov bývalých manželov podľa úverových zmlúv, ktoré finančné prostriedky slúžili na nadobudnutie a udržanie nehnuteľnosti, oba sudy skonštatovali, že išlo o platby, ktorých úhrady sa žalobkyňa mohla domáhať voči žalovanému okamihom úhrady každej splátky (§ 100 OZ). Pretože v konaní bola preukázaná posledná úhrada splátky žalovanou najneskôr dňom 21. decembra 2017, trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku voči žalovanému v súlade s § 100, § 101 OZ uplynula 21. decembra 2020. Žalobkyňa predmetný nárok uplatnila na súde až návrhom na zmenu žaloby zo 07. februára 2022, preto prvoinštančný súd námietku premlčania žalovaného považoval za dôvodnú a žalobu v tejto časti zamietol.

16.3. Podľa odvolacieho súdu žalobkyňa netvrdila ani preukazovala, či a v akom rozsahu išlo o investície do spoločnej nehnuteľnosti na ktoré si žalobkyňa nevyžiadala súhlas žalovaného; tento spoločný záväzok oboch manželov existoval bez ohľadu na ich podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorý spoluvlastnícky režim k nehnuteľnosti vznikol až uplynutím troch rokov od zániku ich BSM (07. septembra 2012), a nemal žiaden vplyv na skôr vzniknutý záväzok bývalých manželov ako spoločných a nerozdielných dlžníkov. Odvolací súd preto finančné nároky žalobkyne kvalifikoval ako právo na vyporiadanie spoločných záväzkov bývalých manželov. Aprobował záver súdu prvej inštancie, že plnenie poukázané aj na podiel žalovaného ako druhého dlžníka, si žalobkyňa mohla uplatniť voči nemu vždy po splatnosti každej splátky, ktorou uhradila existujúci záväzok oboch bývalých manželov ako spoludlžníkov a súčasne spoluvlastníkov. Vyhodnotenie námietky premlčania vznesenej žalovaným v zmysle § 100 a § 101 OZ považoval za opodstatnené, keďže k premlčaniu nároku žalobkyne došlo uplynutím trojročnej premlčacej doby od času splnenia dlhu, najneskôr 21. decembra 2020. Žalobkyňa si pritom nárok proti žalovanému v konaní uplatnila až 07. februára 2022.

16.4. Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 27. februára 2012 sp. zn. 4MCdo/12/2011 tvoriaceho tzv. ratio decidendi vyplýva, že „Pri vyporiadaní zrušovaného podielového spoluvlastníctva, ktoré súd vyporiadava podľa § 142 ods. 1 veta tretia OZ, ako vyporiadanie v širšom zmysle na návrh účastníka, je totiž treba z hľadiska povahy nárokov a ich premlčania rozlišovať medzi nákladmi na nutnú opravu a údržbu veci a nákladmi na opravu a údržbu veci, ktoré neboli nevyhnutné, medzi nákladmi v bežnej záležitosti a v ostatných záležitostiach (§ 139 OZ), medzi nákladmi, s ktorými spoluvlastníci vyslovili súhlas alebo ktoré boli niektorým spoluvlastníkom vynaložené bez tohto súhlasu. Treba tiež zisťovať, či

za trvania podielového spoluvlastníctva došlo medzi spoluvlastníkmi k dohode o spôsobe úhrady týchto nákladov, pretože až vtedy by bolo možné správne posúdiť aj prípadnú námietku premlčania (ktorú žalovaná aj vzniesla) voči takejto pohľadávke. S prihliadnutím k tomu potom pôjde buď o majetkové právo investujúceho spoluvlastníka uplatňované voči druhému spoluvlastníkovi podľa § 511 ods. 3, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 1, 2, 3 OZ, ktoré sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ, pre ktorej počiatok je rozhodujúca doba vynaloženia nákladov na opravu a údržbu, alebo o právo na vydanie bezdôvodného obohatenia ktoré môže uplatňovať investujúci spoluvlastník už za trvania spoluvlastníckeho vzťahu, ktoré sa premlčí v dobe podľa § 107 OZ v súvislosti s vynaložením nákladov na opravu alebo údržbu, alebo o právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva, ktoré sa premlčí v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 107 OZ od zániku tohto spoluvlastníctva.“

16.5. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pomocou abstrakcie, dovolací súd interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Dovolateľkou označené rozhodnutie pojednáva o vyporiadaní v širšom zmysle, kedy je potrebné z hľadiska povahy nárokov a ich premlčania rozlišovať medzi nákladmi na nutnú opravu a údržbu veci a nákladmi na opravu a údržbu veci, ktoré neboli nevyhnutné; medzi nákladmi v bežnej záležitosti a v ostatných záležitostiach (§ 139 OZ); medzi nákladmi, s ktorými spoluvlastníci vyslovili súhlas alebo ktoré boli niektorým spoluvlastníkom vynaložené bez tohto súhlasu. Predmetný judikát však žiadnym spôsobom nevyvracia správnosť právnej kvalifikácie súdov, ktoré nárok žalobkyne na vrátenie toho, čo poukázala na splatenie spoločného úveru za žalovaného na neho pripadajúci polovičný podiel neposudzovali ako investície do nehnuteľnosti na „zhodnotenie bytu“, ale ho kvalifikovali ako právo na vyporiadanie spoločných záväzkov bývalých manželov. Samotná žalobkyňa návrhom na pripustenie zmeny žaloby svoj nárok uplatňovala ako nárok na zaplatenie polovice hodnoty zostatkov úverov k 07. decembru 2009, ktoré uhradila za žalovaného; v konaní netvrdila ani preukazovala, či a v akom rozsahu išlo o investície do spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré si žalobkyňa nevyžiadala súhlas žalovaného; pochopiteľne sa tak jednalo o spoločný záväzok manželov, ktorý existoval bez ohľadu na ich podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti.

16.6. Pokiaľ dovolateľka bez ďalšieho citovala rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/12/2011, učinila tak bez toho, aby z dovolania bolo zrejmé zadefinovanie väzby označeného rozhodnutia najvyššieho súdu na konkrétne nesprávnosti, ktoré žalobkyňa eventuálne videla v rozhodnutí odvolacieho súdu. Základná téza o nevyhnutnosti analógie v skutkovom stave tvorí predpoklad aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, t. j. iba vtedy dochádza k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ak ide súčasne o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu. Pri argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím treba vždy text takého rozhodnutia vnímať v kontexte pôvodného konania, v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané. Ak sú skutkové okolnosti v posudzovanom prípade odlišné, nemožno závery súdneho rozhodnutia ako precedensu v inej veci bez ďalšieho preberať a v takom prípade ide o nepriliehavý „judikát“.

17. K namietanej nespokojnosti dovolateľky so znaleckým ohodnotením primeranej náhrady zo všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti k času zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva (a nie k právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, príp. ku dňu podania žaloby) dovolací poukazuje na aplikačnú prax, ktorá dospela k záveru, že treba vychádzať zo všeobecnej ceny celej veci v čase jej vyporiadania, a nie z ceny, za ktorú by bolo možné prediť spoluvlastnícky podiel. Pod všeobecnou cenou treba rozumieť cenu, za ktorú by bolo možné v danom mieste a danom čase prediť vec na trhu, súd je preto povinný prihliadať aj na aktuálnu trhovú ponuku a dopyt. Primeranou náhradou bude potom príslušný podiel všeobecnej ceny (Beck-online, Občiansky zákonník I, 2. vydanie, 2019, s. 1091 - 1102: M. Krížan). Pre určenie výšky primeranej náhrady spoluvlastníkovi, ktorý je zo spoluvlastníctva vylučovaný, je rozhodujúca cena spoločnej veci v čase jej vyporiadania, pričom platí, že ak v čase rozhodovania od podania znaleckého posudku uplynula dlhšia doba, je potrebné cenu aktualizovať (4Cdo/148/2017). V sporu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví je pro určení přiměřené náhrady rozhodující cena nemovitosti v době jejího vypořádání (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 2597/2010).

18. Sumarizujúc vyššie uvedené, dovolacím súdom nastolené riešenie právnej otázky smeruje k jednoznačnému postulátu, že základom pre stanovenie primeranej náhrady pri vysporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti je jej všeobecná cena obvyklá v danom mieste v čase rozhodovania. Hodnota majetku, ktorý sa vyporiadava v konaní o zrušenie podielového spoluvlastníctva sa štandardne určuje podľa jeho trhovej hodnoty k obdobiu, v ktorom sa rozhoduje o vysporiadaní - teda k dátumu súdneho rozhodnutia alebo k dátumu, keď sa vykonáva rozdelenie/vydanie veci (rozhodne nie k dátumu podania žaloby).

19. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Resp. nakoľko pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, dovolanie žalobkyne (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1, 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.